

PILGRIM PÅ JORD

Af samme forfatter

Lyt 2012

Sjælefrø 2012

Sjælekraft 2012

Sjælekald 2013

Kærlighedsbreve 2014

Drengen og sommerfuglen 2017

Pilgrimsbjerget 2020

Ordet er dig nær 2020

P. M. von Bülow

PILGRIM PÅ JORD

VERGIL

Pilgrim på jord

© Poul Michael von Bülow 2023

Udgivet af forlaget Vergil, vergil.dk

Omslagsillustration: Britta Brønsted

Tryk: BoD – Books on Demand,

Norderstedt, Tyskland

1. udgave

ISBN 978-87-974210-9-3

Indhold

Titeldigt	xiii
Forord	1
Indledning	7

Første del – Vandreren

1: De første pilgrimme på jorden	21
2: Hvem er Gud?	22
3: Skabelsen	25
4: Den store udånding	30
5: Sangen kalder stjernerne frem	33
6: Solsystemet dannes	36
7: Monade og nomade	39
8: Kæder, kloder, runder og riger	41
9: De første mennesker på Månen	46
10: Vendepunktet	51
11: Klode 4D	53
12: Flammeherrer og solengle	57
13: Atlantis	61
14: Storhed, fald og undergang	66
15: Udvandring og nye kolonier	69
16: Hvem <i>er</i> du så?	72
17: Pilgrim og vandrer	74
18: Jeg'et i midten	75
19: I et spejl, i en gåde	79

Anden del – Målet

1: Dit første liv som menneske	83
2: Sjæl og personlighed	84
3: Sjælens verden	86
4: Før du blev født	89
5: Sjælen inkarnerer	92
6: Sjælen og dens redskab	96
7: Bevidstheden fødes	97
8: En planetarisk avatar	101
9: Brobyggerne	106
10: Betulah	114
11: Regnbuebroen	120
12: Sjælen vejrer morgenluft	125
13: Den egoiske lotus	128
14: Indvielse	132
15: Kontakt med sjælen	136
16: Gruppebevidsthed	140
17: Det store afkald	142
18: Det fuldkomne menneske	147
19: Gudsriget	151

Tredje del – Vejen

1: Skilles og mødes	161
2: På vej mod en større virkelighed	165
3: Det cykliske princip	166
4: Faser på udviklingsvejen	169
5: Karma	172
6: Lys og skygge	181
7: De syv energytyper	184
8: Det femte princip	188
9: Religionernes brændstof	192

10: En ny tids energi	195
11: Alting har en tid	200
12: Stjerner og stråler	207
13: Hvilken energitype er du?	213
14: Karakterens udvikling	219
15: Vi går sjælen i møde	224
16: Personlighedens integration	229
17: Forhindringer på vejen	235
18: Den syngende pilgrim	243
19: Den sidste pilgrim på jorden	248
 Noter	 253
Litteratur	285

PILGRIM PÅ JORD,
HVORHEN DU FARER, OG HVORFRA DU FÓR,
ER DU SOM FUGLENE KUN HER PÅ TRÆK,
NU ER DU HER, MEN OM LIDT ER DU VÆK.

FREMMEDE FUGL,
FORÅRET LOKKER DIG UD AF DIT SKJUL,
FØRT AF DET UKENDTES DRAGENDE MAGT
FØLGER DU VEJEN, SOM FOR DIG ER LAGT.

HVOR GÅR DU HEN,
FLYGTIGE, FREMMEDE, VANDRENDE VEN,
HVAD ER DIN RETNING, OG HVAD ER DIT MÅL,
SER DU PÅ BJERGET ET BLUSSENDE BÅL?

DÉR ER DIT HJEM –
NÅR DU AD VEJEN HAR KÆMPET DIG FREM,
SLIDT OG FORSLÅET PÅ HJERTE OG KROP,
SLUTTER DIN VANDRING PÅ TINDERNES TOP!

Forord

Hvad giver en ting betydning? Er det tingen i sig selv, eller er det den sammenhæng, tingen indgår i? En ting, der har fået betydning for mig, er min farmors læderindbundne bibel. Efter at have ligget i mine forældres kommodeskuffe i mange år er bibelen overgået til mig, og jeg opbevarer den i et andet arvestykke, et gammelt chatol af mørkebejdset egetræ, der stod i min farmors stue på Fanø.

Bibelen er dateret 1895, samme år som min farmor, Else Rødgaard,¹ blev født i et beskedent husmandssted i Fjand i Vestjylland. Bibelen er trykt med "krøllebogstaver", det vil sige gotisk skrift, og bærer præg af mange års flittig brug. Det blanke skind på omslaget er slidt til ruskind langs med ryggen, og siderne er plettede af ælde.

Når man åbner den tykke bog, falder blikket straks på noget, min farmor har skrevet øverst på den første, blanke højreside. Med sin sirlige håndskrift og blå blæk har hun skrevet:

"Mennesket blev skabt af Gud for at vende tilbage til Gud."

For at forstå betydningen af dette korte udsagn, og dermed af min farmors gamle bibel, er det nødvendigt at forstå sammenhængen, og derfor må jeg begynde med begyndelsen.

Jeg blev født den 20. november 1961² på hospitalet Sint Franciscus Gasthuis i Rotterdam som søn af en hollandsk mor og en dansk far. Som navnet siger, er hospitalet opkaldt efter den katolske helgen og ordensstifter Frans af Assisi, og

mine første dage og uger var jeg omgivet af sygeplejersker i sorte nonnedragter med hvide "vinger" på hovedet. Min mor havde uden at vide det bragt nogle tropesygdomme med sig og blev derfor omgående lagt i isolation på en enestue og først udskrevet, da hun var helt rask.

Efter et kortvarigt ophold i min mormors lejlighed i Tollenstraat fløj min mor, Ann von Bülow,³ tilbage til Sydindien, hvor jeg et års tid tidligere var blevet undfanget. Jeg sov efter sigende hele vejen i en kurv på flysædet ved siden af min mors.

Min far, Axel von Bülow,⁴ var teknisk leder af et havnebyggeri i byen Madras,⁵ og her boede den lille familie i en lejet bungalow på adressen Santhome High Road 49. Vejen er opkaldt efter den kristne apostel Thomas, der ifølge overleveringen drog til Indien, hvor han senere mødte sin martyrskabne. Mine forældres hus lå midt mellem Thomas-kirken⁶ og Adyar-floden, og lige ovre på den anden side af floden, i et stort parkområde, lå det teosofiske verdenssamfunds⁷ hovedkvarter, hvor åndelige koryfæer som H. P. Blavatsky, C. W. Leadbeater og Annie Besant havde boet og arbejdet et lille århundrede tidligere. Jeg blev døbt den 25. marts 1962 i den tidligere danske missionskirke i Madras, Arcot Lutheran Church.

Efter et par år hjemme i Danmark blev min far udstationeret igen, denne gang i Israel. Året var 1966, og min far skulle stå for opførelsen af en betonelementfabrik i den israelske ørken. Vi boede i et tysk-jødisk pensionat i badebyen Nahariya, og jeg gik i israelsk børnehave, hvor der kun blev talt hebraisk. Når min far havde fri, kørte han og min mor og jeg rundt i familiens hvide Vauxhall Viva og så "alle de steder, hvor Jesus havde været". Jeg elskede at gå på opdagelse i de

gamle “uriner” (jeg kunne endnu ikke udtale ordet ruiner), og min far var en glimrende udflugtsarrangør og fortæller. I Jerusalem besøgte vi både den jødiske og den arabiske bydel, og på den måde fik mine barneøjne også et lille glimt af den mellemøstlige religion og kultur.

Set i bakspejlet kan mine fem første leveår godt kaldes en religiøs dannelsesrejse, måske ligefrem en tidlig “pilgrimsfærd”. Og selv om det for en lille dreng mest har været en række spændende oplevelser og indtryk uden indbyrdes sammenhæng, har de måske alligevel skabt en ubevidst prægning og sået et frø i mit barnesind, som ganske vist først skulle komme til spiring mange år senere.

Jeg foretager nu et langt spring frem i tid, til omkring årsskiftet 2001-2002. Efter nogle års vandren omkring og utilfredsstillet søgen i det nyspirituelle landskab gik jeg en mørk vinteraften til et esoterisk⁸ foredrag i et baghus på Godthåbsvej på Frederiksberg. Foredraget, som handlede om livet mellem livene, blev holdt i et loftslokale, og for at komme derop skulle man bestige en smal og temmelig stejl bagtrappe. Her sluttede min søgen. Jeg kom med i en esoterisk forening, Esoterisk Center Skandinavien, og begyndte at studere den esoteriske lære.⁹

På et tidspunkt fik foreningen lokaler nederst i en hjørnejendom på hjørnet af Kastanievej og H. C. Ørstedesvej. Ejendommen er karakteristisk ved, at hjørnet er udformet som et rundt tårn, og en mindeplade på muren fortæller, at forfatteren Johannes Jørgensen¹⁰ i en kortere periode havde sin bolig i tårnet, hvor han blandt andet redigerede og udgav tidsskriftet Taarnet.¹¹ Jeg kendte ikke Johannes Jørgensen eller hans forfatterskab og hæftede mig derfor ikke videre ved oplysningen.

En dag spurgte foreningens centrale figur og underviser, Niels Brønsted,¹² om jeg ville hjælpe ham med at udgive hele hans esoteriske skolepensum i bogform. Fra mit arbejdsliv som skrivende og redigerende journalist havde jeg erfaring med opsætning af artikler, og jeg havde i en periode redigeret foreningens blad, *Manas*. Efter et par dages betænkningstid sagde jeg ja, og i 2007 udkom det første bind af Niels Brønstedes esoteriske trebindsværk og livsværk, *Livets indre dimensioner*. I skrivende stund er jeg ved at gøre værket klar til udgivelse på engelsk.

Sideløbende med det – for mig – meningsfyldte arbejde med Brønsted-bøgerne har jeg selv siden 2012 udgivet en stribe småbøger med sjælsdigte og anden lyrik og prosa. I 2020 udkom bogen *Pilgrimsbjerget*,¹³ som er en vandring i vers ad menneskets og menneskehedens udviklingsvej. En bibliotekar drog i sin lektøruddtalelse en parallel til *Pilgrimsbogen* af Johannes Jørgensen, og på den måde blev min opmærksomhed for anden gang henledt på den danske forfatter og digter.

Jeg lånte og læste *Pilgrimsbogen* og blev straks fanget af Johannes Jørgensens sprog og levende naturbeskrivelser. Johannes Jørgensen var i sin samtid kendt som “konvertitten” – han konverterede i 1896 til katolicismen – og blev siden verdenskendt som forfatter til en biografi om Frans af Assisi, et værk,¹⁴ der hurtigt blev oversat til mange sprog og stadig står som en af de bedste biografier om den katolske helgen.

De løse tråde, jeg har tilladt mig at trække frem fra min egen pilgrimsvandring indtil nu, samler sig på forunderlig vis i den bog, du har foran dig, *Pilgrim på jord*. Og for at binde sløjfe på trådene og på den koncentrerede livsfortælling, de repræsenterer, vil jeg nu vende tilbage til udgangspunktet.

En dag, hvor jeg sidder og blader tilfældigt i min farmors bibel – efter at jeg har lært Johannes Jørgensen at kende, og mens jeg går med tanker om denne pilgrimsbog – dumper et sammenfoldet avisudklip ud, som min farmor har stukket ind mellem et par af siderne i bibelen. Avisudklippet viser sig at være et digt, nærmere bestemt et pilgrimsdigt, og digtet er skrevet af – gæt hvem – Johannes Jørgensen.

Sammen med udklippet ligger et sammenfoldet ark brev-papir, hvor min farmor omhyggeligt har skrevet hele digtets ordlyd ud – inklusive en strofe, som mangler i avisens gengivelse. Det skal lige siges, at min farmor var en ferm rimsmed og godt kunne finde på at skrive et fødselsdagsbrev i versform. Så måske har det generet hende, at avisen af en eller anden grund ikke havde trykt hele digtet.

Mennesket blev skabt af Gud for at vende tilbage til Gud. Og, kunne jeg tilføje, alt, hvad der ligger derimellem, er pilgrimmens lange vandring på jord. Sammen med citatet fra min farmors bibel må Johannes Jørgensens pilgrimsdigt være en passende optakt til *Pilgrim på jord*. Jeg gengiver digtet, sådan som min farmor har nedfældet det:

“Imellem Nattens Stjerner
Der staar en Stjerne klar,
Som aldrig før en Stjerne
Paa Jordens Himmel var

Og gaar du ud at finde,
Hvorover Stjernen staar,
Maaske du først maa vandre
I mange lange Aar

Maaske du først maa træde
Saa mangt et mødigt Fjed,
Før du kan finde Stedet,
Hvor Stjernen straalers ned

Og Venner maa du slippe –
De gaar en anden Vej –
Og miste Navn og Ære,
Hold ud og opgiv ej!

Hold ud du Stjernepilgrim
Paa Vej til Bethlehem
Du er paa Vej til Lykken
Du er paa Vejen hjem”¹⁵

Jeg vil slutte dette forord med at rette en stor tak til Britta Brønsted for illustrationen af den lysende klode, der pryder bogens omslag og påminder os om vores fælles projekt og fremtidsmaal som pilgrimme på denne jord.

*Poul Michael von Bülow
Sønderby, september 2023*

Indledning

Kære søster eller broder på vejen! Har du nogensinde tænkt over, hvem du er, og hvor du kommer fra? Har du tænkt over, hvad målet for din vandring her på jorden er, eller hvordan du når dit mål? Måske har du tænkt over disse spørgsmål, og måske har du endda fundet nogle gode svar, det vil sige svar, som er brugbare og giver mening for dig. Måske har du ikke skænket spørgsmålene nogen videre opmærksomhed, fordi de ikke er relevante for dig, eller fordi det simpelthen er for store og vanskelige spørgsmål, og du har rigeligt at gøre med at passe dine daglige pligter og gøremål. I sidstnævnte tilfælde er denne bog nok ikke noget for dig, i hvert fald ikke lige her og nu.

Men siden du nu har bogen foran dig og læser disse linjer, må det være en rimelig antagelse, at bogens titel, omslag, bagsidetekst eller en vens anbefaling i hvert fald har pirret din nysgerrighed, og det er et godt udgangspunkt, hvis man gerne vil inspireres eller lære noget nyt. Som bogens forfatter er det nu min opgave at fastholde din opmærksomhed gennem de følgende sider, og det vil jeg forsøge efter bedste evne. Så foreløbig tak for din interesse, og velkommen til en vandring i tankernes, følelsernes og den fysiske materies verden, kort sagt den verden, du og jeg for en tid er dumpet ned i som pilgrimme på jord!

Apropos tanker, hvor kommer en tanke så fra? Når jeg pludselig og uden forvarsel "får" en tanke eller idé, får jeg

så tanken fra mig selv, eller får jeg den et andet sted fra, for eksempel fra et andet menneske eller fra en “sky”¹ af fælles menneskeligt tankegods? I forbindelse med et interview til en avis stillede jeg engang en kendt hjerneforsker dette spørgsmål. Hjerneforskeren erkendte meget ærligt, at han ikke havde noget svar. Det kunne altså tyde på, at en tanke ikke fødes i den fysiske cellehjerne, men hentes ind i hjernen et andet sted fra.

Jeg oplever jævnligt, at en tanke eller idé dukker op i hovedet helt uvarslet. Ofte sker det, mens jeg går en tur i skoven eller kører en motionstur på min cykel, og kroppen og bevidstheden er beskæftiget med noget fysisk og fokuseret i en ydre sanseverden. Jeg forestiller mig, at det giver mere fri passage til tanker, fordi der er “hul igennem” til hjernen. Men det kan også ske, mens jeg sidder i mit læsehjørne med en bog eller bare sidder i skumringstimen og nyder det bløde lys og aftenstemningen. Et “pling” kalder jeg det, når en tanke eller idé pludselig materialiserer sig af sig selv.

Sådan et “pling” oplevede jeg en aften, hvor jeg sad i min læsestol og bare lod tankerne komme og gå. Jeg husker datoen, den 18. februar 2023, fordi det denne dag var femogtyve år siden, min far forlod denne verden. Derfor havde jeg tændt et lille lys på sofabordet, og mens jeg sad og lod roen fra stearinlysets flamme forplante sig til mit sind, overvejede jeg, hvordan jeg skulle gribe mit nye bogprojekt an.

Ideen og titlen til *Pilgrim på jord* havde jeg gået med i flere år, og jeg følte, at bogen var ved at være moden til at blive manifesteret fysisk. Men jeg manglede stadig at finde nøglen til det indre bogskab, hvor bogen befandt sig. Jeg manglede frem for alt en ramme om bogen – en *ring-pass-not*² – det vil sige et udfaldsrum og en overordnet struktur, som dels

afgrænsede emnet, dels inddelte bogen i nogle passende hoveddele. I flere uger havde jeg grublet over dette problem og vendt og drejet forskellige løsninger. Svaret kom i form af et "pling":

"En pilgrim på jord er en vandrer, der både er målet for vandringer og vejen dertil."

Jeg takkede den ukendte afsender og skrev sætningens ordlyd ned på et stykke papir. Det tog mig kun et øjeblik at indse, at her havde jeg ikke alene fået en kort og brugbar definition på, hvad en pilgrim på jord er. Jeg havde også fået en naturlig inddeling af bogen i tre hoveddele – vandreren, målet og vejen.

De følgende dage tænkte jeg videre over ideen og kunne mærke, at den holdt. Denne sætning skulle være den hovedtese, som bogen skulle bygges op omkring og efterprøve. Og vandreren, målet og vejen skulle være overskrifterne for bogens tre hoveddele. De tre overskrifter affødte naturligt tre spørgsmål, som næsten skrev sig selv. Som du kan se, består det første spørgsmål af to spørgsmål, men disse to spørgsmål hænger uløseligt sammen og kan kun besvares samlet. Derfor lyder spørgsmålene:

- Hvem er jeg, og hvor kommer jeg fra?
- Hvad er målet for min vandring her på jorden?
- Hvordan når jeg mit mål?

Ideen og hensigten med denne bog er at tilvejebringe nogle brugbare og forhåbentlig meningsfyldte svar på disse grundlæggende spørgsmål og dermed om muligt føje en *vertikal* – det vil sige en åndelig – dimension eller overbygning til pilgrimmens *horisontale* vandring på jord.

Pilgrimsvandring er de senere år blevet meget populære, og enhver egn har efterhånden sin egen pilgrimsrute, ofte med rasteplasser og overnatningsmuligheder undervejs. Traditionelt defineres en pilgrimsvandring eller pilgrimsfærd som en vandring eller valfart til et konkret mål som for eksempel en gravkirke, en helligkilde eller et andet "helligt" sted. I middelalderen fik pilgrimsvandring karakter af bodsvandring, og ved at gennemføre en sådan vandring kunne den kristne troende få aflad for sine synder, en praksis, som den lutherske reformation gjorde op med.

Visse steder i verden spiller pilgrimsvandring og pilgrimsrejser til hellige steder stadig en stor rolle i forbindelse med religionsdyrkelse inden for eksempelvis islam og hinduisme. Men i Vestens moderne version er pilgrimsvandring måske – snarere end en vandring *hen* mod noget – blevet en vandring *væk* fra noget eller *ind* i noget. Væk fra en fortravlet hverdag og ind i et mentalt frirum – om ikke andet, så for nogle timer, dage eller uger.

Den svenske pilgrimspræst Hans-Erik Lindström har i bogen *Pilgrimens sju nyckelord* defineret syv nøgleord, som efter hans mening beskriver det moderne menneskes længsel: frihed – enkelhed – stilhed – bekymringsløshed – langsomhed – åndelighed – fællesskab. Disse syv tilstande eller livskvaliteter, som efter Lindströms mening i større eller mindre udstrækning mangler i det moderne, effektive menneskes liv, er det angiveligt muligt at vandre sig til. Jeg er sikker på, at mange moderne pilgrimme vil give ham ret.

Uden på nogen måde at ville forklejnede Lindströms syv nøgleord vil jeg med *Pilgrim på jord* gerne tilbyde et endnu større perspektiv på vores fysiske og åndelige vandring gennem livet. Det vil først og fremmest sige et bevidsthedsmæs-

sigt og udviklingsmæssigt perspektiv, men også en konkret vision og mission – et mål og en vej – der omfatter både det enkelte menneske og menneskeheden. Og min påstand vil være, at dette mål og denne vej ikke alene rummer de syv nævnte tilstande eller livskvaliteter, men også gør dem til blivende tilstande i den vandrers, som kender og anerkender målet og følger vejen dertil.

Dybest set er det en kunstig sondring at skelne mellem målet og vejen. For hvis vandreren – jævnfør min egen definition – både er målet og vejen, så må målet og vejen jo være ét. Når jeg alligevel har valgt målet og vejen som overskrifter for hver sin hoveddel af bogen, er det for at holde fast i billedet af pilgrimsvandringen som en vandring fra A til B ad en vej, der forbinder A med B. Derved tilstræber jeg – trods emnets vidtløftighed og åndens tendens til at søge opad – at være loyal over for bogens titel og i størst muligt omfang bevare jordforbindelsen, så bogen ud over forhåbentlig at være til åndelig inspiration også får en praktisk anvendelighed som “teknisk” rejsevejleder og håndbog for pilgrimme og andre livsrejsende.

Derved adskiller bogen sig fra *Pilgrimsbjerget*,³ der med bagsidetekstens ord er “en vandring i fantasiens og poesiens verden”. De to bøger har visionen og missionen til fælles og følger på sin vis det samme spor. Men hvor *Pilgrimsbjerget* henvender sig til fantasien og intuitionen, henvender *Pilgrim på jord* sig mere til intellektet.

Pilgrim på jord er da heller ikke skrevet i versform, men i almindelig prosastil. Det betyder, at jeg for en stund har måttet forlade min elskede og trygge verden af klassiske vers. Et strejf af poesi er der dog blevet plads til, og det hører sig vel også til i en skabelsesberetning, der handler om noget så

poetisk som skabelsen af det fuldkomne menneske og den fuldkomne verden.⁴

Bogen postulerer, at du og jeg og alle andre mennesker er skabt af Gud for at være medskabere af en fuldkommen verden – et gudsrige – ikke i himlen, men her på jorden. Og hvis vi vil, kan vi blive *bevidste* medskabere af den nye verden, hvilket i denne bogs definition vil sige pilgrimme på jord. Det er i al sin enkelhed – og storslåethed – målet og meningen med vores lange vandring på jorden, og først når den opgave er løst, kan vi aflægge vores jordiske pilgrimsdragt og vende tilbage til skabelsens udgangspunkt.

Kimen til gudsriget er vi alle født med i form af sjælen, og derfor kaldes gudsriget også for sjælsriget. Så pilgrimmens mission er billedligt talt:

- 1) at vandre sig Selv – det vil sige sjælen – i møde og
- 2) at indgå et bevidst samarbejde med sjælen om at bringe sjælen og dens guddommelige potentiale mest muligt til udfoldelse i verden.

Ved at bringe sjælen og dermed vores egen, individuelle kristusnatur til udfoldelse er du og jeg med til at virkeliggøre den plan, Verdenslæreren⁵ selv forelagde menneskeheden for to tusind år siden – planen om Guds rige. Det handler anden del af bogen om.

Vejen til sjælen og gudsriget er kærlighedens og selvopofrelsens vej, kristusvejen, som igen består af to veje, en indre og en ydre. Når de to veje – den indre og den ydre, den høje og den lave, himmel og jord – mødes og danner en syntese⁶ i pilgrimmens hjerte, *bliver* pilgrimmen vejen. Det handler tredje del af bogen om.

Første del af bogen handler om den lange del af pilgrimmens vandring, der har ført frem til det sted på den evolu-

tionære vej, hvor menneskeheden befinder sig nu. Fra et kosmisk udgangspunkt har pilgrimmen – det vil sige den gnist af guddommens bål, der kaldes *monaden*⁷ – rejst i milliarder af år, gennem naturriger og verdener i konstant opbrud og forandring, for endelig at lande på planeten Jorden, som vi kender den i dag.

En pilgrim er i ordets egentlige betydning en “fremmed”,⁸ og hvis det udsagn tages for pålydende, er pilgrimmens sande hjem et andet sted. Men før vi som menneskehed kan tage endelig afsked med stoffet – løses af kødets bånd – og opnå vores fulde frihed i ånden, skal den sidste pilgrim på jorden lægge sin offersten på pilgrimsbjerget. Da vil bjerget nå op til himlen, og jorden vil lyse.⁹

Først når det er sket, det vil sige, når den sidste pilgrim på jorden har nået sit mål, vil det “tabte paradys” i himlen være erstattet af et nyt paradys på jorden, og de to riger – det himmelske og det jordiske – vil i princippet være smeltet sammen til ét.

At hjælpe den sidste pilgrim på jorden i mål er en fælles menneskelig opgave – et gruppeprojekt – som der bliver særligt fokus på i den tidsalder, vi netop er ved at gå ind i. Vandbærerens tidsalder, som astrologer kalder den, er kendetegnet ved, at de pilgrimme, der har nået toppen af pilgrimsbjerget, fylder en krukke ved livets kilde og vandrer ned ad bjerget igen for at vederkvæge de tørstige og trætte søstre og brødre, der stadig er på vej op.

Den vision og mission for pilgrimmens vandring på jord, som *Pilgrimsbjerget* udmaler abstrakt, og *Pilgrim på jord* tegner konkret op, kan synes overvældende og som noget, der er meget fjernt fra en verden med dagligdags gøremål og forpligtelser. Men her er det vigtigt at huske på, at vejen

vandres ét skridt ad gangen og fra det sted på vejen, hvor den enkelte pilgrim, det vil sige du og jeg, befinder os her og nu.

Derudover er det opmuntrende at vide, at ældre brødre og søstre har gået vejen før os og er kommet i mål. Og nogle af dem har været så betænksomme at efterlade nogle pejlemærker og et rutekort, som du og jeg kan følge på vores egen pilgrimsvandring. Bogens postulater bygger således ikke kun på forfatterens egne tanker og ideer – flyvske som de måtte forekomme – men hviler på et fundament af nedarvet visdom, der er lige så gammel som menneskeheden selv.

For god ordens skyld vil jeg dog gerne understrege, at intet i denne bog er Sandheden, kun stof til eftertanke og inspiration til din egen vandring. Kun det, du i dit hjerte oplever som et troværdigt udsagn, en plausibel hypotese eller en kærlig og motiverende tanke, bør du acceptere som sandt – for dig. Et sandt udsagn får ofte en lille streng i os til at vibrere og synge med. Sker det ikke, bør du ikke acceptere udsagnet som sandt, men som minimum forholde dig skeptisk, indtil udsagnet er blevet efterprøvet nærmere.

Det gælder også den visdomslære,¹⁰ som bogen låner sig kraftigt op ad, og som jeg i det følgende blot vil referere til som “læren”. Den tibetanske mester¹¹ Djwhal Khul, også kendt som Tibetaneren, der angiveligt er kilden til mange af de bøger,¹² der går under betegnelsen visdomslitteratur, opfordrer selv til at gå til stoffet med sund fornuft, skelneevne og kritisk sans. I et forord, der går igen i “hans” bøger, omtaler Tibetaneren sig selv som “en af jeres brødre, der har vandret lidt længere ad vejen end den gennemsnitlige studerende” og siger:

“De bøger, jeg har skrevet, er sendt ud uden krav om at blive godtaget. Måske er de, og måske er de ikke korrekte,

sande og anvendelige. Det er op til jer selv at fastslå deres sandhedsværdi i praksis og ved at bruge intuitionen.”

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig Tibetanerens ord. Selv om jeg nu i over tyve år (af dette liv) har studeret og arbejdet med læren, forholder jeg mig stadig kritisk til den og accepterer kun de dele, der giver mening for mig, og som passer med mine egne erfaringer. Indtil videre er jeg dog ikke stødt på udsagn eller påstande i læren, som rækker afgørende ved, at den efter min mening er den mest logiske, altomfattende og tilbundsående forklaringsmodel til verden, som verden endnu har set. Jeg kunne også vende udsagnet om og sige, at jeg indtil videre ikke er stødt på en bedre forklaringsmodel.

Derfor vil det glæde mig, hvis denne bog kan inspirere nogle til at “læse videre” – for eksempel i Niels Brønstedts trilogi, *Livets indre dimensioner*, der giver en dyb og grundig indføring i, hvad ånd, bevidsthed og stof er. En anden forfatter, jeg varmt kan anbefale, er Søren Hauge, hvis bøger *Det skjulte menneske* og *Levende visdom* giver en glimrende og meget pædagogisk indføring i et stort og vanskeligt tilgængeligt stofområde og nok er lidt lettere at gå til, hvis læren er ny for dig (se litteraturlisten sidst i bogen).

Læren anbefaler selv tre aktivitetsområder for den åndelige aspirant,¹³ der gerne vil være en bevidst medskaber af den nye verden: studier, meditation og tjeneste. Måske kan man med en henvisning til *Bibelen* sige, at studier og meditation – som tilsammen også er en form for tjeneste – udgør den indre kristusvej, Maria-vejen, mens den mere fysiske og handlingsorienterede tjeneste udgør den ydre kristusvej, Martha-vejen.¹⁴ *Pilgrim på jord* giver nogle forslag til, hvordan du kommer i gang – eller videre – med studie- og meditationsdelen (ved at læse bogen er du allerede i gang med de

åndelige studier). Den ydre tjenestedel er det op til dig, kære medpilgrim, at realisere gennem dit eget liv.

En af lærens grundlæggende arbejdshypoteser er det hermetiske aksiom¹⁵ “som foroven, således også forneden”, eller i den bibelske version “som i himlen, således også på jorden”.¹⁶ Analogiloven, som denne læresætning også kaldes, hævder, at det mikrokosmos, som et menneske udgør, er en fuldstændig genspejling af det store makrokosmos – med alle de perspektiver, det indebærer. Med Alice A. Bailey som pennefører siger Tibetaneren:

“En af de første ting, en discipel må lære, er, at han er mikrokosmos i et makrokosmos, og at den åbne dør til universet skal findes inden i ham selv.”¹⁷

Analogiloven gælder begge veje – oppefra og ned og nedefra og op. Den kinesiske tænker Lao-tse¹⁸ vender perspektivet om og formulerer analogiloven sådan her:

“Universet er et menneske i stor skala.”¹⁹

Når Jesus siger “Jeg og Faderen er ét”²⁰ eller “Faderen er i mig og jeg i Faderen”,²¹ er det et billede på den samme lovmæssighed, menneskets guddommelige tilhørsforhold og iboende gudspotentiale. Jesus omtaler mange steder i evangelierne sig selv som “Menneskesønnen”,²² ofte når han er mest højtidelig og profetisk, og deri ligger et vigtigt budskab. For Jesus repræsenterer i den kristne fortælling hele menneskeheden, og med sit kærlighedsbudskab anviser han den korteste og mest direkte vej til Gud og gudsriget. At tro på Jesus er det samme som at tro på kærligheden og på de under, som kærlighed i kombination med den guddommelige vilje kan udrette:

“Den, der tror på mig, han skal også gøre de gerninger, jeg gør, ja, gøre større gerninger end dem ...”²³

Den bibelske Jesus er menneskehedens stedfortræder over for Gud. Men han er også Guds stedfortræder over for menneskeheden. Han er kristusbevidstheden – blomsten af det gudsfrø, der ligger i alle menneskers hjerter og på et tidspunkt vil spire, når blot vi lader Guds vilje ske. Som i himlen, således også på jorden. Denne idé er lagt ind i den bøn, vi kender som Fadervor:

“Vor Fader, du som er i himlene! Helliget blive dit navn, komme dit rige, ske din vilje som i himlen, således også på jorden ...”²⁴

I bogen henviser jeg ret hyppigt til bibelske skriftsteder, og det har to årsager. Dels er *Bibelen* en fælles referenceramme, hvis fortællinger vækker en vis genkendelse hos de fleste og derfor kan bruges til at illustrere og understøtte esoteriske hypoteser. Dels får de kendte skriftsteder ny betydning, når de sættes ind i en ny sammenhæng.

Min gamle lærer Niels Brønsted, som gennem femogtyve års undervisningsvirksomhed nåede at give hundredvis af åndelige studerende en solid indføring i den esoteriske lære, kaldte selv læren “en teknologisk udgave af kristendommen”. To tusind år er gået, siden Verdenslæreren gennem sin discipel Jesus forkyndte *sin* formulering af læren, og Jesus gennem sit eget eksempel viste os kærlighedens og selvopofrelsens vej. Dengang som nu var hovedbudskabet kærlighed. Kærlighed til Gud – det vil sige skaberværkets kærlighed til skaberen – og kærlighed til vores brødre og søstre. Følger vi det bud på jorden, ender vi med usvigelig sikkerhed i himlen.

Som i himlen, således også på jorden. Og mellem himmel og jord “hænger” mennesket – spændt ud på det kors, der symboliserer det inkarnerede²⁵ liv, mødet mellem det lodrette og det vandrette, ånd og stof. I pilgrimmens gang

på jord bliver mødet mellem ånd og stof ved en magisk forvandling til det, vi kalder kærlighed. Kærligheden forvandler og forædler både mennesket og det stof, som mennesket består af, så pilgrimmen til sidst kan vende hjem, beriget af de indhøstede erfaringer fra mange dagsvandring i kærlighedens tjeneste. Her begynder så den næste etape af pilgrimmens vandring, men det falder uden for denne bogs rammer.

God vandring med denne bog ønskes du af din broder og medpilgrim på vejen!

Første del
VANDREREN

“OG GUD SKABTE MENNESKET I SIT BILLEDE”

1 Mos 1,27

SPØRGSMÅL:

HVEM ER JEG, OG HVOR
KOMMER JEG FRA?

SVAR:

DU ER DEN EVIGE PILGRIM, VANDREREN,
ET KVANT AF DET ENE LIV,
EN GNIST AF GUDDOMMENS BÅL.

1: De første pilgrimme på jorden

I loftet af Det Sixtinske Kapel i Vatikanstaten i Rom kan man – hvis man lægger nakken godt tilbage – beskue et mirakel inden for renæssancekunsten og den menneskelige skaberkunst i det hele taget. Skaberen af kunstværket, Michelangelo,¹ brugte fire år på at udsmykke det godt fem hundrede kvadratmeter store loft med over tre hundrede kalkmalerier af personer og scener fra *Bibelen*.² Et af billederne forestiller skabelsen af det første menneske, Adam.

En bestemt detalje i billedet tiltrækker sig opmærksomheden med en dragende kraft, en detalje, der er blevet gengivet og også karikeret utallige gange. På billedet rækker Gud højre arm og pegefinger ud mod sit menneskelige skaberværk. Den “nyfødte” og nøgne Adam besvarer sin skabers gestus, men med en lidt “slap” håndstilling, der måske kunne antyde en sorg eller længsel. Er han trist over at skulle tage afsked? Eller føler han sig allerede ensom, og længes han efter at få en familie? Bag Gud ses en kvindeskikkelse, muligvis Eva, der kigger i Adams retning, og en hel del andre skikkelser, der måske forestiller Adams og Evas kommende børn, det vil sige hele menneskeheden.

Nogle mener, at Michelangelo har ladet sig inspirere af middelaldersalmen “*Veni Creator Spiritus*”,³ som er en bøn om, at “fingeren på den faderlige højrehånd” må give de troende stemme. Men generelt menes billedet at være en fortolkning af *Bibels* skabelsesberetning, hvor det fortælles, at “Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem”.⁴

Hvis Michelangelos Adam har en forudelse om, hvad der skal ske, og han måske derfor ser en smule modløs ud, er

det helt forståeligt. Gud skaber ganske vist kvinden, og en tid får Adam og Eva lov til at nyde paradiset lyksaligheder sammen. Men snart ledes parret i fristelse af slangen i paradiset have, som lokker dem til at forsynde sig mod Guds lov og spise et æble fra kundskabens træ, der vokser midt i haven. Gud har ellers i kraftige vendinger advaret dem og sagt, at hvis de spiser af kundskabens træ, vil de dø.⁵

Fortsættelsen kender vi. Gud forviser mennesket fra paradiset og dømmer det til et liv på jorden. Her skal kvinden føde sine børn i smerte, og manden skal skaffe dem føden ved at dyrke jorden med møje. Fortællingen om syndefaldet leder videre til myten om arvesynd, altså ideen om at mennesket er født i synd og skal betale af på denne synd. Her begynder menneskets lange vandring på jord, og derfor kan vi i symbolsk forstand udnævne Adam og Eva til de to første pilgrimme på jorden.

Jeg holder meget af *Bibels* skabelsesberetning og beretningen om syndefaldet og uddrivelsen af paradiset. I al sin grumme og måske lidt naive realisme rummer fortællingen en stor mængde poesi. Og så er fortællingen fyldt til bristepunktet med symbolik, som jeg senere vil vende tilbage til.

2: Hvem er Gud?

Det første spørgsmål, der naturligt melder sig, er: Hvem eller hvad er Gud? Er Gud en person, og har vedkommende i så fald et navn?

I *Bibelen* spørger Moses på et tidspunkt Gud:

“Når jeg kommer til israelitterne og siger til dem, at deres fædres Gud har sendt mig til dem, og de spørger mig, hvad hans navn er, hvad skal jeg så sige til dem?”⁶